

TTB 67. BÜYÜK KONGRESİ'NİN DEĞERLENDİRMESİ: OYLAR NASIL KULLANILYOR?

Onur HAMZAOĞLU*

Özet: Bu çalışma, Türkiye halklarının barışa, dostluğa, laikliğe, eşitliğe, demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine yoğun gereksinimi olduğu bir dönemde gerçekleştirilen TTB 67. Büyük Kongresi'nde yapılan seçimi değerlendirebilmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ulaşılan sonuçlar, hükümete ve saraya karşı toplumsal muhalefetteki yeri ve öncülüğü bilinen Etkin Demokratik TTB ekibine karşı kurulmuş olan ittifakın bileşenlerini ortaya koymaktadır.

Anahtar sözcükler: TTB, Etkin Demokratik TTB, 67. Büyük Kongre, seçim

An Assessment on 67th Grand Congress of TMA (Turkish Medical Association) How the votes are cast?

Abstract: This study was conducted to assess the election took place at TMA's 67th Grand Congress that was held in a period during which the peoples of Turkey were in great need of peace, friendship, secularity, equality, democracy, human rights and freedom. The results reveal the constituents of the coalition against Active Democratic TMA team known for its leading position in social opposition to the government and the palace.

Key words: TMA, effective democratic TMA, 67th Congress, election

Gözlemlerimize göre, Türkiye'de çok uzun bir süredir hemen her dönem toplumsal muhalefetin nitelikli sesi olma durumunda olan demokratik kitle örgütleri bir süre daha bu işlevlerini sürdürecek gibi görünmektedir. Tabii ki bu durum bazı özel konu ve şartlar dışında seyretmektedir. Toptancı bir yaklaşım doğru değildir. Bununla birlikte, günümüzde, TTB başta olmak üzere, demokratik kitle örgütlerinin hükümetlerle konsolide olmamış ve eleştirel tutumları devam etmekte olanları, toplumun emekçilerini, yoksullarını tümünden ilgilendiren, özü itibarıyla sınıfsal temeli belirgin eğitim, çalışma yaşamı, sağlık, çevre, hukuk vb. alanlarda muhalefetin odağı konumundadırlar. Paylaştığımız özellikteki demokratik kitle örgütleri, yukarıda sıraladığımız alanlar başta olmak üzere, var olan durumu değerlendiren, hükümetlerin önerilerini ya da yapmak istediklerini toplumsal yarar adına sorgulayan, bu alanlarda model öneren ve kamuoyu oluşturmak adına kendi üyelerinin yanı sıra topluma yönelik bilgilendirme ve örgütlenme çabalarını da sürdürmekte olan örgütler olma özelliğini taşımaktadır. Üzülerek belirtelim ki bu işlev yakın vadede siyasal özneler tarafından devralınacak gibi de değildir. Bu nedenle demokratik kitle örgütü olma özelliğindeki TTB'nin yönetimi ve organlarında görev almış, görev almak için çaba gösteren hekimlerin tutumları önemlidir. Çünkü hem TTB'ye hem de TTB'nin üstlendiği rolüne

sahip çıkış aynı zamanda toplumsal muhalefete sahip çıkış anlamına gelmektedir.

Geçtiğimiz baharda, TTB'nin 65 odasında seçimler yapıldı. Yönetim, Onur ve Denetleme Kurulu üyeleri ile delegelerin seçimleri gerçekleştirildi. Hemen sonrasında, 10-12 Haziran 2016 tarihlerinde de Merkez Konseyi (MK), Yüksek Onur Kurulu ve Denetleme Kurulu üyelerinin seçildiği TTB 67. Büyük Kongresi gerçekleştirildi. Cuma, Cumartesi ve Pazar olmak üzere haftanın son üç gününü kapsayan Büyük Kongre'nin ilk iki günü konukların konuşmaları dışında, TTB MK ve organlarının son iki yıllık faaliyetleri paylaşıldı. Bu faaliyetlerle birlikte, sağlık ortamı ile bunu belirleyen tüm koşullar ve politikalar da beraberinde tartışıldı. Sağlık hizmetlerinin durumu, sağlık emekçilerinin ve hekimlerin özlük hakları, örgütlenme ve odalarımızın üye sayıları ile bu alanlardaki sorunlar, nedenleri ve çözüm önerileri ile birlikte, barış talebi paylaşıldı. Ülkemizde her geçen gün yükselen şiddetin, toplumsal geleceğimize geriye dönüşümü olmayan zararlar vermemesi için bir an önce durdurulması ve kalıcı barışın sağlanmasının gerekliliği dile getirildi. Yanı sıra, gelecek iki yıl için TTB'nin merkez organlarına aday olan gruplar kendilerini tanıttılar ve neden aday olduklarını açıkladılar. 12 Haziran Pazar günü ise üç listenin yarıştığı seçimler yapıldı. Son gün yapılan seçimlerde, oy

*Prof. Dr., Toplum ve Hekim Dergisi Editörü

kullanma hakkı olan, 426 delege ile 65 Tabip Odası başkanından oluşan 491 kişilik heyetin 451'i oy kullandı. Boş ve geçersiz oy çıkmadı. Bu durum, oy kullanan 451 hekimden %37,3'ü (168 kişi) yukarıda kısaca özetlediğimiz tartışmaların yapıldığı 10 ve 11 Haziran oturumlarının herhangi birine katılmadığını göstermektedir. Özel durumu olanları tenzih ederek, seçimlere katılan ve sekiz oy alan grubu da dışarıda tutarak gerçekleştirilen çalışmanın verileri aşağıda sunulmuştur.

Bu çalışmanın amacı, genel olarak diğer iki gruba oy verenlerin (toplam 443 kişi), Kongre'nin tartışma oturumlarına katılma boyutuyla TTB ve TTB

değerleriyle ilişkilerini ve günlük siyasette 'kendi kararlarına göre değil, söylenene göre oy kullananlar' olarak tanımlananlara benzer bir durumun Tabip Odaları ile TTB'deki varlık durumuyla ilgili nesnel verilere ulaşma çabasıdır. Bundan sonraki seçimli Kongrelerimize yalnızca oy kullanmak için gelenlerin payının azalmasının sağlanması, paylaşma ve tartışmaların yürütülüp, önerilerin ve planlamanın gerçekleştirilmeye çalışıldığı ilk bölüme katılımın artırılmasıdır. Bunun yanı sıra, 10-11 Haziran'da Kongre salonunun bileşimini gözlemleyebilenlere, karşılaştırma yapabilirlerse, yalnızca oy vermek için gelenlerin tercihlerinin ne olduğu ile ilgili de kesin bir sonuç olmamakla birlikte, fikir yürütme olanağı sunabilmektir.

Tablo. TTB67. Büyük Kongresi'nde oy veren delegelerinin yarısı ve daha çoğu Kongre'nin ilk iki gününe katılmayan 30 tabip odasına ait bazı bilgiler

İl	Delege sayısı	Oturumlara katılan delege sayısı (a)	Oy kullanan delege sayısı (b)	Oturumlara katılmadan oy kullanan delege sayısı (b-a)	Oy kullanan delegeler içinde oturma katılanların payı (%)
Aksaray	6	0	6	6	0
Amasya	4	0	4	4	0
Çorum	6	0	4	4	0
Erzurum	8	0	5	5	0
Giresun	6	0	5	5	0
Karabük	4	0	2	2	0
Karaman	4	0	4	4	0
Kastamonu	6	0	3	3	0
Kütahya	6	0	3	3	0
Nevşehir	4	0	4	4	0
Niğde	6	0	2	2	0
Sakarya	8	1	8	7	13
Malatya	8	1	8	7	13
Afyon	6	1	6	5	17
Kayseri	8	1	6	5	17
Siirt	6	1	6	5	17
Zonguldak	6	1	6	5	17
Bolu	8	1	5	4	20
Şanlıurfa	9	2	9	7	22
Rize	4	1	4	3	25
Sivas	6	1	4	3	25
Osmaniye	6	2	6	4	33
Ordu	8	3	8	5	38
K. Maraş	8	3	7	4	43
Ağrı	6	2	4	2	50
Elazığ	8	2	4	2	50
Kırşehir	4	2	4	2	50
Konya	8	4	8	4	50
Sinop	4	2	4	2	50
Uşak	6	3	6	3	50
Toplam	174	34	155	121	22

Bu gerekçe bölümünün ardından paylaşımaya başlayabiliriz. Söz konusu paylaşımın hem hata yapmadan aktarılmasını hem de anlaşılabilirliğini koruyarak izlenebilmesini sağlamak için, ulaşılan ve hesaplanan veriler bir tablo halinde sunulmuştur. Tablonun ilk sütununda il adları, ikincisinde o ilin oy kullanma hakkı olan delege (delege ve başkan) sayısı, üçüncü sütunda Kongre'nin ilk iki gününe katılan delege sayısı, dördüncüde oy kullananların sayısı, beşincide yalnızca oy verme günü gelenlerin sayısı ve son sütunda da her bir il için oy kullananlar içinde ilk iki günden birine katılanların payı (yüzde) gösterilmektedir. Ayrıntılar arasında konunun özünün kaybolmaması, paylaşılan verilerin hem izlenmesinin kolay olması hem de yukarıda sunulan amaç doğrultusunda tartışılabilmesi amacıyla, tabloda, oy veren delegelerinin yarısından azı Kongre'nin ilk iki gününe katılmayan 35 odaya yer verilmemiştir. Tabloda, oy veren delegelerinin yarısı ve daha çoğu Kongre'nin ilk iki gününe katılmayan 30 Odamız yer almaktadır. Bu yaklaşımla, oturumların herhangi birine katılmadan yalnızca oy kullanan 168 delegemizin 121'i (%72'si) tabloda yer alan 30 Odamızın üyesi olduğundan, söz konusu özellikteki delegelerimizin yalnızca %38'i değerlendirme dışında kalmış olmaktadır.

Tablonun en son satırında, 30 Odamız'ın oy verme hakkı olan toplam 174 delegesinden 155'inin (%89,1) oyunu kullandığını ve oyunu kullananlardan da yalnızca 34'ünün (%21,9) ilk iki gündeki oturuma katıldığını görmekteyiz. Bu Odalarımız'dan 17'sinin (%56,7) tüm delegelerinin oylarını kullanmış oldukları görülmektedir. Toplu olarak oy vermeye gelmeyen herhangi bir Odamız bulunmamaktadır. On bir (%36,7) ilin (Aksaray, Amasya, Çorum, Erzurum, Giresun, Karabük, Karaman, Kastamonu, Kütahya, Nevşehir ve Niğde) delegelerinden oy veren hekimlerin tümü (42 kişi) Kongre'nin ilk iki gününe katılmadan yalnızca oylarını kullanmıştır. Bunun dışında, tabloda yer alanlardan, Sakarya, Malatya, Afyon, Siirt, Zonguldak ve Rize odalarımızın tüm delegeleri oy kullanmış ancak yalnızca bir delegeleri oturumlara katılmıştır.

Çankaya İlçe Seçim Kurulu'nun kamuya açık bu verilerini değerlendirdiğimizde, öncelikle, 67. Büyük Kongremiz'de yapılan seçimlere katılımın %92 gibi oldukça yüksek düzeyde olduğunu belirtmeliyiz. Bununla birlikte, Kongre'nin ilk iki gününden birine ya da ikisine katılmış olanlar (283 kişi) tüm delegelerin %58'ini oluştururken, katılmamış delegelerin (208 kişi) %81'inin (168 kişi) seçme haklarını-oylarını

kullanmış olduklarını ve tüm delegelerden 40'ının (%8) ise, ne oturumlara ne de oy kullanmaya gelmedikleri görülmektedir.

TTB ve tabip odalarının kollar ve komisyonlarında çalışanların, seçilmiş organlarında görev yapanların, özellikle de TTB okulunun öğrencilerinin yukarıdaki tabloyu incelediğinde, 67. Büyük Kongre'ye yalnızca oy kullanarak katılanların tercihlerini hangi listeden yana yapmış oldukları konusunda yanılma payı oldukça düşük tahminlerde bulunabileceklerini söyleyebiliriz. Yukarıda sıralanan özelliklerden bir bölümünü taşıyan ve süreci içerden izleyen birisi olarak, iller-odalar dikkate alındığında, bu verilerden yola çıkarak yapılabilecek son bir belirleme; oturumlara gelmeden oy kullanan delegelerin çok büyük çoğunluğunun Etkin Demokratik TTB grubu için oy kullanmamış olma olasılığının oldukça yüksek olduğudur.

Bu saptamadan sonra yeniden 10-11 Haziran'a, 67. Büyük Kongremiz'in özellikle ikinci günü yürütülen tartışmalara dönmekte yarar var. Kürsüden yapılan hamasi konuşmalarda paylaşılan "değerlerin", açıklanan programların, öfkeli ve bağırarak 'unutulduğu' söylenen laiklik ilkesinin vb. durumların nasıl ortaya çıktığına ışık tutan yukarıdaki verilerden sonra, aday listeleri hazırlanırken kimlerle görüşülüp, ne türden pazarlıkların yapılmış olabileceğine yönelik olarak artık kimse kimseye 'masal anlatacak' durumda değildir. Şapka düşmüş kel görünmüştür. Etkin Demokratik TTB ekibine ve bugüne kadar sahip çıktığı evrensel değerlerle bunlar ışığında geliştirdiği değerlerine karşı olanların ilişkilerinin, fotomontaj olmayan fotoğrafı yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Her şey açık seçiktir. Net olarak görülmektedir. Göremeyen bir daha, bir daha bakabilir. Bununla birlikte, zaman ayırmaya niyeti olanlara son beş seçimli büyük kongremizin oy dağılımlarını incelemeyi önermekle yetinelim. Yukarıdaki değerlendirmelere itiraz etmeden önce bu veriler incelenirse, söz konusu yakınlaşmanın görünürlüğü, bir defa daha tartışma götürmez bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Türkiye halklarının barışa, dostluğa, laikliğe, eşitliğe, demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine bu kadar yoğun gereksinimi olduğu bir dönemde, hükümete ve saraya karşı toplumsal muhalefetteki yeri ve öncülüğü bilinen Etkin Demokratik TTB ekibine karşı kurulmuş olan, yukarıda ortaya konan ittifakın içinde bulunmanın hedefi bellidir ve herhangi bir rastlantısallığı ve masumiyeti de bulunmamaktadır. (3 Temmuz 2016).